

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนา ตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว มนุษย์ได้ต่อสู้เอาชนะคัดแปลงธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กฎหมาย ศิลปะ ศาสนา ล้วน เกิดจากการสร้างสรรค์ขึ้นโดยมนุษย์ทั้งสิ้น มีคนกล่าวว่า "การที่มนุษย์ได้ปลูกฝังสร้างสรรค์อารยธรรมขึ้นมา ย่อมบอกระดับความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับสัตว์" (ทอยน์บี และ อีเคดะ 2530 : 10) ฉะนั้นจุดเริ่มต้นในการพัฒนา น่าจะเป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ ยกระดับจิตใจมนุษย์ให้สูงขึ้น

ในชีวิตมนุษย์มีความต้องการหลายอย่าง ตั้งแต่ความต้องการพื้นฐาน คืออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค นอกจากนี้ มนุษย์ยังต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความรัก การยอมรับนับถือ และที่สำคัญคือตระหนักในคุณค่าของ "ตัวเอง" ดังที่ มาสโลว์ (Maslow) กล่าวไว้ (อุ้นตา นพคุณ 2527 : 66) กิจกรรมต่างๆของมนุษย์ก็เป็นไปเพื่อแสวงหาสิ่งเหล่านี้ให้กับชีวิต

ในสมัยอดีตที่สภาพสังคมยังไม่ซับซ้อน มนุษย์ต้องปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เพื่อให้มีอาหารกิน ต้องใช้ยาสมุนไพร เพื่อรักษาไข้ ต้องทอผ้าเพื่อนุ่งห่ม ปัจจัยในการดำรงชีวิตทุกอย่างผลิตได้เอง อาจจะมีส่วน เกินก็แลกเปลี่ยนค้าขายกันบ้างพอให้ชีวิตอยู่รอด ในชุมชนหนึ่ง ๆ ก็ เป็นชุมชนที่ช่วยตนเองได้ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มั่นคงปลอดภัย โดยมีสถาบันศาสนาเป็น เครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

แต่เมื่อสังคมชุมชนแบบพึ่งตนเองได้ถูกดึงเข้าสู่วงจรของวิถีการผลิตแบบใหม่ นั่นคือการผลิตเพื่อการค้า ผลิตให้ได้มากโดยใช้เทคโนโลยีแบบทันสมัย การใช้เครื่องจักร ปู่เคมี ยาฆ่าแมลง วิถีชีวิตของมนุษย์ก็ เปลี่ยนจากการพึ่งตนเองไปพึ่งคนอื่นมากขึ้นทุกที นั่นคือ การผลิตพืชผล เพื่อขาย และซื้อสินค้าบริโภค โดยมี "เงินตรา" เป็นตัวกลาง วิถีชีวิตในสังคมสมัยนี้ มนุษย์เราถูกกระตุ้นให้สะสมส่วน เกินมากขึ้น ใครครอบครองการผลิตและมีข่าวสารข้อมูลมากกว่า ก็มีช่องทางที่จะสะสมส่วน เกินได้มากกว่าเช่นกัน

สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือมนุษย์เราเอาเปรียบกันมากขึ้น ฝ่ายหนึ่งก็พยายาม เป็นฝ่ายกระทำเพื่อเอาประโยชน์จากอีกฝ่ายหนึ่ง ชาวชนบทซึ่งเคยดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายและสันโดษ ถูกกระตุ้นให้เกิดความโลภในเงินตราที่จะได้จากการผลิตแบบใหม่ และในที่สุด ไม่ว่าจะ เป็นปัจจัยการผลิต เงินทุนหรือสินค้าบริโภคราคาแพง ชาวชนบทต้องพึ่งพิงพ่อค้าทุกอย่าง ที่สำคัญคือกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การวางแผนการผลิตและการเลือกในการบริโภคถูกกำหนดโดยพ่อค้าและตลาด ชาวชนบทจึงกลายเป็นผู้ถูกกระทำ

ภาพที่เห็นอยู่ทั่วไปในสังคมปัจจุบันคือ ความขาดแคลน ความอดอยากของชาวชนบทหลายคนต้องละทิ้งถิ่นฐาน เข้าไปหางานทำในเมือง ปัญหาอาชญากรรมกำลังเพิ่มสถิติขึ้นเรื่อย ๆ สังคมมนุษย์ถึง เครียดขึ้นทุกวัน ดังที่ ศจ.นพ.ประเวศ วะสีได้กล่าวว่า "ความ เร่าร้อนรุนแรง เข้ามาแทนที่ ความสงบเยือกเย็น ความไม่ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินระบอบไปทั่ว" (ประเวศ วะสี 2530 : 4)

มนุษย์ทุกคนต้องดิ้นรนแสวงหาความต้องการต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ดูเหมือนว่าในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากความอดอยากขาดแคลน บีบคั้นให้มนุษย์ดิ้นรนอยู่ในการ "ทำมาหากิน" ไขว่คว้า เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยพื้นฐาน แม้ว่าวิธีการบางอย่างจะลบลบศกดิ์ศรีของตนเอง แม้ว่าสิ่งนั้นจะเป็นภัยต่อความมั่นคงของคนอื่นและสังคม หรือคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลงก็ตาม

ความสัมพันธ์ที่ฝ่ายหนึ่งพึ่งพิงและขึ้นต่ออีกฝ่ายหนึ่งเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ซึ่งเสียเปรียบกำลังถูกกระทำให้ยอมรับว่าเป็น เรื่องปกติธรรมดาไป สภาวะเช่นนี้เป็นสภาวะที่ "มนุษย์" ถูกกระทำให้รู้สึกด้อยคุณค่า ด้อยความสามารถ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และที่รุนแรงที่สุดคือ ไม่เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้จะสามารถแก้ไขได้

ดังกล่าวข้างต้นนี้จึง เป็นภาพของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ที่ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันแก้ไข โดยเฉพาะผู้ที่ประสบปัญหาเองจะต้องเป็นผู้ "ตัดสินใจ" ที่จะเลือกรับหรือปฏิเสธ "นวัตกรรม" หรือสิ่งใหม่ ความคิดใหม่ หรือกิจกรรมใหม่ที่เข้ามานั้น กระบวนการการตัดสินใจจึง เป็น เรื่องที่ควรให้ความสนใจว่าบุคคลมีขั้นตอนการตัดสินใจอย่างไร ในแต่ละ เรื่องราวโดยเฉพาะกระบวนการตัดสินใจในการรับความรู้ใหม่ที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ นวัตกรรม หรือกิจกรรมใหม่นั้น

การให้การศึกษาจึงเป็น เรื่องจำเป็น ที่จะทำให้คนได้รู้กว้าง รู้ไกล และสามารถตัดสินใจเลือกโดยตัวเขาเอง ดังที่ จูเลียส คัมบาราเก นีเยเร ได้กล่าวว่า "การศึกษาผู้ใหญ่" นั้นต้องมุ่ง

ช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาตัวเอง โดยร่วมตัดสินใจว่าการพัฒนาคืออะไร การศึกษาจะต้องช่วยให้คนคิดได้อย่างแจ่มกระจ่าง จะต้องช่วยให้คนค้นหาทางเลือกของเขาได้ และตัดสินใจเลือกการปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของเขาได้ และขณะเดียวกันจะต้องช่วยให้เขามีความสามารถที่จะทำให้ทางเลือกนั้นเป็นจริงขึ้นมาได้ (จูเลียส คัมบาราเก นีเยเร 2528: 20)

ในการศึกษานอกระบบโรงเรียนหรืองานพัฒนาชนบท เจ้าหน้าที่ส่งเสริมหรือนักการศึกษาหรือนักพัฒนา จึงมีบทบาทเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและชุมชน มีความเชื่อมั่นในพลังความสามารถของตนเองที่จะเลือก หรือตัดสินใจปรับปรุง เปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนของหน่วยงานทั้งของทางราชการและเอกชน เช่น ธนาคารข้าว การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ศูนย์สาธิตการตลาด หรือการแก้ไขปัญหาปากท้องอื่น ๆ เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ ให้เป็นแหล่งโปรตีนของหมู่บ้านโดยการเลี้ยงปลาและสะสมรายได้จากการขายไว้เป็นกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน หรือกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย จะไม่มีความหมาย เลยหากชาวบ้านขาดการตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้นและขาดความแน่วแน่ว่าจะแก้ไขปัญหาที่นั้น

ในการแก้ไขปัญหา บางอย่างเราสามารถแก้ไขโดยตัวของเราเองได้ แต่บางอย่างเราจำเป็นต้องรวมกลุ่มกัน เพื่อให้เกิดพลังและอำนาจในการต่อรอง หรือ เพราะบางสิ่งบางอย่างเราไม่สามารถที่จะลงมือทำคนเดียวได้ และในบางครั้งการรวมกันก็สามารถเอื้อประโยชน์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ด้วย เช่น ระบบสหกรณ์ที่ทุกคนเป็นเจ้าของกิจการ ผลประโยชน์ที่ได้ก็เอื้อต่อหลาย ๆ คน แทนที่จะผูกขาดคนเดียว กิจการลักษณะสหกรณ์ที่เราเห็นในหมู่บ้านก็ได้แก่ กิจการร้านค้า ศูนย์สาธิตการตลาด หรือธนาคารข้าว ที่มีการลงทุน เพื่อนำประโยชน์มาสู่สมาชิกและช่วยเหลือคนในหมู่บ้าน กิจกรรมในลักษณะสหกรณ์ที่น่าสนใจยิ่งอย่างหนึ่งก็คือ "โรงสีรวม"

โรงสีรวม นับเป็นกิจการลักษณะสหกรณ์ที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะครอบครัวในชนบทเกือบทุกครอบครัว ทำนา ปลูกข้าว หลังจากสภาพสังคมเปลี่ยนไป ชีวิตดีขึ้นมาก คนเราต้องทำงานอย่างหนักเพื่อหาเงิน และต้องทำอะไรหลายอย่าง เราอาจจะมองเห็นความสะดวกสบายของยุคสมัยที่เกิดขึ้น เพราะมีรถแทนเกวียน มีรถไถแทนควาย มีมอเตอร์ไซด์แทนม้าในความสะดวกสบายในโลกของวัตถุ เราก็ตองเหน็ดเหนื่อยมากขึ้น เพราะมีเครื่องประดับชีวิตอีกมากมายที่เราอยากได้ สมัยก่อนที่เคยทำแบบพอกินก็ต้องเพิ่มขึ้นเพื่อจะเอาไว้ขาย หากราคาผลผลิตไม่ดี ก็ขายไม่ได้ ทุนหายกว่าไร^{๕๐}เห็ด เป็นหนี้ต่อไป ชีวิตสมัยนี้จึงไม่เฟลิด เฟลิด เหมือนก่อน มีเวลาว่างน้อยลง หนุ่มสาวซึ่งเคย

ช่วยกันตำข้าวจากครกยามค่ำคืน ก็หายจากหมู่บ้านไปทำงานกรุงเทพมหานคร ครอบครัวในชนบทสมัยนี้จึงน้อยนักที่ยังตำข้าวอยู่ ต่างหันไปใช้บริการของโรงสีกัน เกือบทุกหลังคาเรือน ด้วยความต้องการที่ "ทันใจ รวดเร็ว"

เทคโนโลยีจึงเข้ามามีบทบาทในการปรับเปลี่ยนชีวิต ตามยุคสมัยที่เกิดขึ้น "โจงสีรวม" ก็เช่นกัน เป็น "นวัตกรรม" หรือ ความคิดใหม่ที่เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน

โรงสีนั้น ชาวบ้านได้รู้จักกันมานานกว่า 30-40 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยเอกชน หรือเจ้าของโรงสีในหมู่บ้าน ซึ่งรับจ้างสีข้าว เจ้าของโรงสีจะได้รับทั้งข้าวปลาย รำ แกลบ และข้าวเปลือกที่ให้ เป็นค่าจ้าง

การจัดตั้งโรงสีรวมที่ชาวบ้าน เป็น เจ้าของร่วมกัน ผลประโยชน์ที่ได้จึง เป็นของชาวบ้านเอง ในเขตอำเภอท่าตูม ได้มีการจัดตั้งโรงสีรวมขึ้น 3 แห่ง คือ

1. โรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านบัลลังก์ ต.ท่าตูม
2. โรงสีรวมหนองบัวสามัคคี บ้านหนองกลาง ต.หนองบัว
3. โรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านม่วงมูล หมู่ 9 ต.หนองบัว

โดยที่อำเภอท่าตูม เป็นอำเภอที่มีปรากฏการณ์เรื่อง "การจัดตั้งโรงสีรวม" เกิดขึ้นถึง 3 แห่งใน 2 ตำบล ที่มีอาณาเขตติดต่อกัน โดยความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านเอง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่เป็นข้าราชการและนักพัฒนาจากองค์กรเอกชน โดยมีโรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านบัลลังก์ ต.ท่าตูม เป็นโรงสีแห่งแรกที่จัดตั้งขึ้นในปี 2525 ซึ่งเป็นการขยายกิจการของกลุ่มออมทรัพย์ โดยยืมเงินจากกองทุนหมุนเวียน กรมพัฒนาชุมชน จำนวน 60,000 บาท มีเจ้าหน้าที่จากกรมพัฒนาชุมชนให้การสนับสนุนความคิด ต่อมาได้มาจัดตั้งโรงสีรวมขึ้นอีก 2 แห่ง คือ โรงสีรวมหนองบัวสามัคคี บ้านหนองกลาง ต.หนองบัว ตั้งขึ้นในปี 2530 โดยยืมเงินจากกองทุนพัฒนาชนบทแห่งชาติ จำนวน 80,000 บาท และระดมทุนจากสมาชิกภายในหมู่บ้าน มีเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิต และสังคมประสานให้ความช่วยเหลือสนับสนุน โรงสีรวมอีกแห่งคือโรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านม่วงมูล ต.หนองบัว เกิดจากการระดมทุนกันเองของสมาชิกภายในหมู่บ้าน โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ส่วนใดเข้าไปกระตุ้นหรือแนะนำความคิด แต่ทั้ง 3 โรงสีนั้นมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การเปิดบริการสีข้าวให้กับสมาชิกและชาวบ้านทั่วไป เพื่อที่จะช่วยเหลือชาวบ้านให้มีรายได้จากกิจการด้วย แต่มิได้ดำเนินการในลักษณะธุรกิจเต็มๆ เหมือน เช่น โรงสีสหกรณ์ตามจังหวัดต่าง ๆ

จากลักษณะของความแตกต่างและความเหมือนกันในบางจุดของการจัดตั้งโรงสีรวมทั้ง 3 แห่ง ทั้งในด้านการมีอาณาเขตที่ติดต่อกัน การมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เข้าไปสนับสนุนและความตั้งใจจริงของชาวบ้านที่จัดตั้งโรงสีรวมยังไม่เป็นที่แพร่หลายในการนำไปแก้ไขปัญหของชุมชน ทั้งที่กิจกรรมโรงสีรวม อาจนำไปสู่กิจกรรมกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน ที่เป็นฐานทาง เศรษฐกิจให้กับหมู่บ้าน ได้ซึ่งจะ เป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนให้ชาวบ้านพึ่งตนเองต่อไป ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจของชาวบ้านแต่ละแห่งว่า มีความคิดในการจัดตั้งโรงสีรวมอย่างไร มีวิธีการ เผยแพร่ความคิดนี้ เช่นไร จึงทำให้ชาวบ้านในหมู่บ้านตัดสินใจสมัคร เป็นสมาชิกโรงสีรวม

การศึกษากระบวนการตัดสินใจรับความรู้ใหม่ของชาวบ้านในการจัดตั้งโรงสีรวมจะเป็นประโยชน์ต่อนักการศึกษา นักพัฒนาทั่วไปที่พยายามคิดค้นกระบวนการต่าง ๆ เพื่อจะเสริมการเรียนรู้ให้กับชาวบ้าน ซึ่งบางทีก็ละเลยกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านจริง ๆ ว่าเป็นอย่างไรในบางครั้ง เราจึงมักจัดการศึกษาในรูปแบบที่ไม่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย หรือในบางครั้งก็ "ผลอ" ตัดสินใจแทนชาวบ้านไป การศึกษาเรื่องนี้ จึงเป็นกรณีตัวอย่างที่น่าจะนำไปใช้ในการ เสริมกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจโดยตัวผู้เรียนหรือชาวบ้าน เองในเรื่องต่าง ๆ ได้ ทั้งยังเป็นการขยายการรับรู้ เผยแพร่ประสบการณ์ไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ โดยเฉพาะชาวบ้านในหมู่บ้านอื่นจะได้เรียนรู้และนำไป เป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจรับความรู้ใหม่ของชาวบ้านในการจัดตั้งโรงสีรวม ในเขตอำเภท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ในประเด็นต่อไปนี้

1. ความคิดในการจัดตั้งโรงสีรวม
2. การ เผยแพร่ความคิดในการจัดตั้งโรงสีรวมสู่สมาชิกในชุมชน
3. การตัดสินใจสมัคร เข้าเป็นสมาชิกโรงสีรวม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษากระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านในการจัดตั้งโรงสีรวม ใน เขตอำเภท่าตูม จ.สุรินทร์ ซึ่งมีอยู่ 3 แห่ง คือ

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 1.1 โรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านบัลลังก์ ต.ท่าตูม
- 1.2 โรงสีรวม... หนองบัวสามัคคี บ้านหนองกลาง ต.หนองบัว
- 1.3 โรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านม่วงมูล หมู่ที่ 8 ต.หนองบัว

2. ประชากรที่ศึกษา จำแนกออกเป็น

- 2.1 คณะกรรมการหมู่บ้านหรือผู้นำในการจัดตั้งโรงสีรวมทั้ง 3 แห่ง
- 2.2 คณะกรรมการบริหารโรงสีรวมทั้ง 3 แห่ง
- 2.3 สมาชิกก่อตั้งโรงสีรวมทั้ง 3 แห่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านบัลลังก์ บ้านหนองกลาง และบ้านม่วงมูลหมู่ที่ 8
- 2.4 เจ้าหน้าที่ส่งเสริม ซึ่งได้แก่
 - เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นพัฒนาการประจำตำบลท่าตูม และตำบลหนองบัว
 - เจ้าหน้าที่มูลนิธิการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ประจำตำบลหนองบัว
 - เกษตรตำบลหนองบัว

3. ผู้วิจัยศึกษากระบวนการตัดสินใจในการจัดตั้งโรงสีรวม เฉพาะช่วงที่ผู้นำทางความคิดได้คิดจัดตั้งโรงสีรวมและเผยแพร่แนวความคิดสู่สมาชิกในชุมชน จนกระทั่งมีสมาชิกในชุมชนสมัคร เป็นสมาชิกโรงสีรวม จนถึงเปิดดำเนินการเท่านั้น ไม่รวมถึงการดำเนินการในระยะต่อมา

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการตัดสินใจรับความรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการที่ความคิดหรือความรู้ใหม่ ได้ถูกเผยแพร่ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งประกอบด้วยกระบวนการตัดสินใจรับความรู้ใหม่ 4 ขั้นตอน คือ

1. ชั้นความรู้ (Knowledge)
2. ชั้นการจูงใจ (Persuasion)
3. ชั้นการตัดสินใจ (Decision)
4. ชั้นการยืนยัน (Confirmation)

ในที่นี้หมายถึง

กระบวนการที่ความคิดในการจัดตั้งโรงสีรวม ได้ถูกเผยแพร่ให้กับสมาชิก

		<p>ในชุมชน จนกระทั่งสมาชิกกลุ่มหนึ่งตัดสินใจสมัครเข้า เป็นสมาชิก โรงสีรวม</p>
ชาวบ้าน	หมายถึง	<p>คณะกรรมการหมู่บ้านหรือผู้นำความคิดในการจัดตั้งโรงสีรวม, คณะกรรมการบริหารโรงสีรวม, สมาชิกก่อตั้งโรงสีรวมทั้ง 3 แห่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่โรงสีรวมตั้งอยู่</p>
ผู้นำทางความคิด	หมายถึง	<p>ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชนในหมู่บ้านที่เป็นต้นความคิดการจัดตั้งโรงสีรวม</p>
โรงสีรวม	หมายถึง	<p>กิจการโรงสีรวมที่ชาวบ้านร่วมกันออกหุ้นหรือ เป็นการขยายกิจกรรมของกลุ่ม โดยผู้เป็นเจ้าของคือสมาชิกโรงสีรวมทุกคนในที่นี้ ได้แก่ กิจการโรงสีรวม 3 แห่ง ในเขตอำเภอน้ำตุม จ.สุรินทร์คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต บ้านบัลลังก์ ต.ท่าตุม 2. โรงสีรวมหนองบัวสามัคคี บ้านหนองกลาง ต.หนองบัว 3. โรงสีข้าวกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต บ้านม่วงมูล หมู่ที่ 8 ต.หนองบัว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงกระบวนการตัดสินใจรับความรู้ใหม่ของชาวบ้านในการจัดตั้งโรงสีรวม
2. ได้ข้อมูล เพื่อ เผยแพร่แนวความคิดการจัดตั้งโรงสีรวมไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ

๑. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานพัฒนา ที่จะได้นำกระบวนการตัดสินใจรับความรู้ใหม่ ของชาวบ้านไปปรับใช้ เพื่อ เสริมกระบวนการ เรียนรู้ให้ผู้ เรียนหรือกลุ่ม เป้าหมายได้ตัดสินใจเลือกโดยตัวของเขาเอง
4. ชาวบ้านทั้ง ๑ หมู่บ้าน ได้เข้าใจกระบวนการตัดสินใจ ในการแก้ไขปัญหาของ ตนเอง และชุมชน กรณีโรงสีรวม อย่างเป็นระบบมากขึ้น